

Yıl: 21

ELEKTRONİK SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ ©

ELECTRONIC JOURNAL
OF SOCIAL SCIENCES ©

ESOSDER

ISSN: 1304-0278

CİLT: 21 - SAYI: 84

www.esosder.org
<http://dergipark.org.tr/esosder>

info@esosder.org
esosder@gmail.com

2002

ELEKTRONİK SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ®

Electronic Journal of Social Sciences®

www.esosder.org

<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/esosder>

ISSN:1304-0278

Cilt/Volume:21, Sayı/Issue:84, Ekim/October:2022

Baş Editör

Prof. Dr. Cahit AYDEMİR
(Düzce Üniversitesi)

Sayı Editörleri

Prof. Dr. Cahit AYDEMİR (Düzce Üniversitesi)
Prof. Dr. Behçet ORAL (Dicle Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Osman ALAKUŞ (Dicle Üniversitesi)
Dr. Öğr.Üyesi Ömer ERGÜN (Dicle Üniversitesi)

İletişim

info@esosder.org

esosder@gmail.com

Tlf: 0380 542 11 00/3899

Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, Temmuz 2002'de yayın hayatına başlayan **hakemli** bir dergidir. Dergideki makaleler; **Ocak, Nisan, Temmuz** ve **Ekim** dönemleri olmak üzere yılda dört kez yayımlanmaktadır.

Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi; **TR Dizin, EBSCO Publishing, Erih Plus, Sobiad, ResearchBib vb.** tarafından taranmaktadır.

ELEKTRONİK SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

Electronic Journal of Social Sciences

84. SAYI HAKEMLERİ / REVIEWERS

Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Abdulvahap BAYDAŞ	Düzce Üniversitesi
Prof. Dr. And ALGÜL	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr. Atabey KILIÇ	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Celal TAŞDOĞAN	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Cemal AKÜZÜM	Dicle Üniversitesi
Prof. Dr. Enver BOZDEMİR	Düzce Üniversitesi
Prof. Dr. Hatip YILDIZ	Dicle Üniversitesi
Prof. Dr. Hüsamettin İNAÇ	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Prof. Dr. İdris KADIOĞLU	Dicle Üniversitesi
Prof. Dr. İsmail Hakkı ERASLAN	Düzce Üniversitesi
Prof. Dr. Levent GÖKDEMİR	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet KARATAŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Mukadder Boydak ÖZAN	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Murat TUNCER	Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa AKDAĞ	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Öznur BOZKURT	Düzce Üniversitesi
Prof. Dr. Peyami Sefa ÇARIKÇIOĞLU	İstanbul Kültür Üniversitesi
Prof. Dr. Selahattin GÖNEN	Dicle Üniversitesi
Prof. Dr. Umut AVCI	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Abbas ERTÜRK	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Abidin DAĞLI	Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Açelya B. GÖNÜLLÜ	Düzce Üniversitesi
Doç. Dr. Cevdet EPÇAÇAN	Siirt Üniversitesi
Doç. Dr. Esef Hakan TOYTOK	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Doç. Dr. Eyüp İZCİ	İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Faruk Kerem ŞENTÜRK	Düzce Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih KAPLAN	Tarsus Üniversitesi
Doç. Dr. Hacı Murat KUMBASAR	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Halil İbrahim KAYA	Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Hüseyin SERİN	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. İsmail DURAK	Düzce Üniversitesi
Doç. Dr. Murat BAYAT	Düzce Üniversitesi
Doç. Dr. N. Derya ERGUN ÖZLER	Dumlupınar Üniversitesi
Doç. Dr. Neşe DOKUMACI SÜTÇÜ	Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Pınar AKSOY	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Doç. Dr. Rasim TÖSTEN	Siirt Üniversitesi
Doç. Dr. Rezzan UÇAR	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Şule FIRAT DURDUKOCA	Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Şükran KARACA	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Doç. Dr. Veli BATDI	Gaziantep Üniversitesi

Doç. Dr. Veysel OKÇU	Siirt Üniversitesi
Doç. Dr. Yaşar KAYA	İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Yemliha COŞKUN	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Doç. Dr. Yusuf ÖCEL	Düzce Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah ÇETİN	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur KULOĞLU	Fırat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ömer ARSLAN	Muş Alparslan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet AKTAŞ	Türk Hava Kurumu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Hüsrev ÇELİK	Düzce Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ali AKAYTAY	Düzce Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Alper CUMHUR	Yalova Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Bünyamin AĞALDAY	Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ender KAZAK	Düzce Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Esin Candan DEMİRKOL	Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Eşref NAS	Muş Alparslan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gaye CANSUNAR YETKİN	Gaziantep Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hasan BARDAKÇI	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi Hatice TOZUN	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hülya ÖCAL	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi İlhan KARACA	Bayburt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi M. Enes SAĞAR	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk KABAKÇI	Uludağ Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ömer Murat ÖTER	Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Pınar BAYKAN	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Serpil REİSOĞLU	Trabzon Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Şahin ÇAYLI	Düzce Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yar Ali METE	Trakya Üniversitesi
Dr. Ender ÖZEREN	Dicle Üniversitesi
Dr. Fındık Özlem ALPER	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Dr. Fikriye YAMAN	MEB
Dr. Kasım KARATAŞ	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Dr. Serpil ÇELİKTEN DEMİREL	Dicle Üniversitesi
Dr. Yunus DOĞAN	Fırat Üniversitesi

ELEKTRONİK SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ
ELECTRONIC JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES
Cilt/Volume:21, Sayı/Issue:84, Yıl/Year:2022

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

	S.No/P.Nr
1. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ DÜZEYLERİNİN YORDANMASINDA ÖZ-DÜZENLEME VE PSİKOLOJİK KIRILGANLIĞIN ROLÜ <i>Hakan BAYRI, Ahmet SAPANCI</i>	1446 - 1464
2. ETİK LİDERLİK İLE İŞ TATMİNİ ARASINDAKİ İLİŞKİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA <i>Gülseren HIZARCI OĞLU</i>	1465 - 1477
3. VERİ ANALİZİ İLE OLASILIK KONULARININ ÖĞRETİMİNDE 4MAT ÖĞRETİM MODELİ KULLANIMININ ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARILARINA VE BİLGİLERİN KALICILIĞINA ETKİSİ <i>Ali ŞAHİN, Ali BOZKURT</i>	1478 - 1494
4. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ: ANA BABAYA BAĞLANMA VE DUYARLI SEVGİ DEĞİŞKENLERİNE GÖRE BİR İNCELEME <i>Yusuf KARAKAYA, Durmuş ÜMMET</i>	1495 - 1507
5. OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ VE AİLELERİNİN ÖZ DÜZENLEMeye YÖNELİK EĞİTİM İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİ <i>Cansu TUTKUN</i>	1508 - 1528
6. ETKİLEŞİMLİ KİTAP OKUMA PROGRAMI VE SURİYELİ ÇOCUKLAR: GAZİANTEP İLİ NİZİP İLÇESİNDE PİLOT BİR ÇALIŞMA <i>Asude AKÇA, Ebru Hasibe TANJU ASLIŞEN</i>	1529 - 1545
7. FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİNİN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYE YÖNELİK TUTUMLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA <i>Halil İbrahim YILDIRIM, Ayşe YILDIRIM</i>	1546 - 1568
8. SEZGİSEL DÜŞÜNME ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI <i>Hasan Güner BERKANT, Sevim BAHADIR, Naciye ŞANAL</i>	1569 - 1592
9. LİNKEDİN PROFİL ÖZELLİKLERİNİN ÇOK KRİTERLİ BİR YAKLAŞIM İLE DEĞERLENDİRİLMESİ VE BİR İŞE ALIM SÜRECİ VAKA İNCELEMESİ <i>Rahmi BAKİ</i>	1593 - 1605
10. TÜRKİYE'DE PAZARLAMA ALANINDA YER ALAN KADIN AKADEMİSYENLERİN PROFİLLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA <i>Mehmet Can DEMİRTAŞ</i>	1606 - 1631
11. İNŞAAT SEKTÖRÜ ÇALIŞANLARININ İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ UYGULAMALARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ <i>Gökten ÖNGEL</i>	1632 - 1650
12. OKULDA YÖNETİŞİM DÜZEYİ İLE ÖRGÜTSEL MUHALEFET DÜZEYİ ARASINDAKİ İLİŞKİ <i>Esef Hakan TOYTOK, Sümeyye ÖZDEMİR</i>	1651 - 1674
13. ÇALIŞMA ARKADAŞLARI ETKİLEŞİMİNİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIĞA ETKİSİ <i>Muhammet TORTUMLU, Hasan Hüseyin UZUNBACAK</i>	1675 - 1687
14. MEHMET ÂKİFİN TOPLUMUN DEĞİŞİM VE GELİŞİMİNE YÖNELİK FİKİH ANLAYIŞI <i>Ayten EROL</i>	1688 - 1708

15. HİNDİSTAN-PAKİSTAN HATTINDA RUSYA: GÜNEY DOĞU ASYA'DAKİ SİYASİ DENGELERE KUZEYDEN BİR BAKIŞ Eray ALIM	1709 - 1725
16. ABD'NİN TÜRKİYE'Yİ, TÜRK HALKINI TANITMA FAALİYETLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA: TÜRKİYE CEP REHBERİ Melih DUMAN	1726 - 1738
17. REKLAM TASARIMDA BİR GÖRSEL ANLATIM YÖNTEMİ OLARAK KİŞİLEŞTİRME Merve ERSAN	1739 - 1753
18. "YAPICI OLMAYAN UYUŞMAZLIK" DİYALOĞUNUN ACIMASIZ TANRI (2011) FİLMİ ÜZERİNDEN İNCELENMESİ Burcu Seher ÇALIKOĞLU	1754 - 1779
19. ALMANYA'DAN TÜRKİYE'YE GELEN NİTELİKLİ GÖÇMENLERİN KARŞILAŞTIKLARI SOSYOEKONOMİK SORUNLAR Ahmet KÜÇÜK, Yahya KESKİN	1780 - 1799
20. OSMANLI DELEGE (MURAHHAS) MEKTUPLARINA GÖRE PASAROFÇA ANTLAŞMASI'NDA OSMANLI-VENEDİK MÜZAKERELERİ VE TARAFLARIN DİPLOMATİK HAMLELERİ Mustafa ÖĞE	1800 - 1810
21. COVID-19 SALGININA YAKALANMAYAN YETİŞKİNLERİN BİLİNÇLİ FARKINDALIK, DEPRESYON, ANKSİYETE VE STRES DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLER Osman SÖNER, Aslı KARTOL	1811 - 1825
22. COVID-19 EFFECT IN EXPORT: ANALYSIS OF TURKEY'S EXPORT PERFORMANCE TO TOP 5 COUNTRIES IN EXPORT Nilay Özlem TÜRKMEN, Ramazan ERTURGUT	1826 - 1840
23. PANDEMİDE FEN BİLİMLERİ DERSLERİNİN UZAKTAN EĞİTİMLE GERÇEKLEŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ Canay PEKBAY, Abdullah KORAY	1841 - 1863
24. SENDİKALARA İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞ VE BEKLENTİLERİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA Serhat YILDIZ, Veysel OKÇU	1864 - 1891
25. MESLEKİ ÖZDEŞLEŞME VE BİLGİ PAYLAŞIMI ARASINDAKİ İLİŞKİDE PROSOSYAL MOTİVASYONUN ARACI, MÜTEVAZİ LİDERLİĞİN DÜZENLEYİCİ ROLÜ Murat BAŞ	1892 - 1908
26. DİJİTAL PAZARLAMAYA YÖNELİK OLARAK OYUNLAŞTIRMA İÇEREN E-TİCARET SİTELERİ ÜZERİNE BİR META ANALİZ Bilge TURP GÖLBAŞI, Hande AYHAN GÖKCEK	1909 - 1929
27. KOMPOZİT ÜRÜNLERDE TEKSTİL KONSERVASYONU: ANKARA OYUNCAK MÜZESİ KOLEKSİYONU'NA AİT BEBEKLER Ayşem YANAR	1930 - 1955
28. HZ. YUŞA'NIN DESTANI HİKÂYESİNDEKİ SEMBOLLER ÜZERİNE DÜŞÜNCELER Mümin TOPÇU	1956 - 1966
29. ÖĞRETMENLİK MESLEK KANUNUNA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ Abdulğafur İŞ, Fırat BİREL	1967 - 1990
30. RCEP ÜLKELERİNİN DIŞ TİCARETİ VE STANDART ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA İHRACATTAKİ KARŞILAŞTIRMALI ÜSTÜNLÜKLERİ	1991 - 2012

- Kazım SARIÇOBAN
31. ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL ADALET ALGILARI İLE ETKİLİ OKUL ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİ 2013 - 2040
Hüseyin GÖRGÜLÜ, Ender KAZAK
32. ALT KÜLTÜRLER İLE HEDONİK TÜKETİM ARASINDA İLİŞKİNİN İNCELENMESİ: TÜRK TOPLUMU ÜZERİNE BİR UYGULAMA 2041 - 2064
Yusuf ÖCEL, Hakan Tahiri MUTLU, Enis HİÇYILMAZ
33. KAYNAK TÜKETİM MUHASEBESİ: TÜRKİYE'DEKİ AKADEMİK MAKALELERİN BİBLİYOGRAFİK PROFİLİ (2007-2021) 2065 - 2078
Ömer KAYA, Emine KAYA
34. GELİŞME EKONOMİSİ POLİTİKALARINDA SON YÜZYILDA YAŞANAN DEĞİŞİM VE GÜNÜMÜZDE ÖNE ÇIKAN HUSUSLAR 2079 - 2102
Atıla BEDİR
35. OTANTİK ÖĞRENME ÜZERİNE YAPILMIŞ ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ, BİR SİSTEMATİK DERLEME 2103 - 2119
Hüseyin BOLAT, Hale YETİM
36. TEKNOLOJİ-ÖRGÜT YAPISI İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA YAPAY ZEKA İZLERİ 2120 - 2140
Gülizar ÖZÇELİK